

BELGELENDİRME KRİTERİ TASARISI

~~DRAFT CERTIFICATION CRITERIA~~

Biçimlendirilmiş: Yazı tipi:
Kalın

Biçimlendirilmiş: Yazı tipi:
18 nk, Kalın

TSE K...

ICS 03.080.30

OTELLER - HELAL YÖNÜNDEN KRİTERLER

Hotels - Criteria in terms of Halal

I. MÜTALAA
2013/92080

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ
Necatibey Caddesi No.112 Bakanlıklar/ANKARA

Ön söz

- Bu belgelendirme kriteri tasarısı, Türk Standardları Enstitüsü TK37 Helal Teknik Komitesi'nce hazırlanmıştır.
- Bu kriter tasarısında kullanılan bazı kelime ve/veya ifadeler patent haklarına konu olabilir. Böyle bir patent hakkının belirlenmesi durumunda TSE sorumlu tutulamaz.

İçindekiler

1	Kapsam.....	1
2	Atıf yapılan standard ve/veya dokümanlar	1
3	Terimler ve tarifler	1
3.1	Helal turizm	1
3.2	İslami kurallar	1
3.3	Otel.....	1
3.4	Genel alanlar (Umumi mahaller)	1
3.5	Mahremiyet.....	1
3.6	Mahrem alanlar	1
3.7	Mescit	1
4	Şartlar	2
4.1	Genel şartlar	2
4.2	Helal şartlar	2
5	Çeşitli Hükümler	3
Ek - A - (Zorunlu).....		4
Yararlanılan Kaynaklar		5

Oteller - Helal yönünden kriterler

Biçimlendirilmiş: Sol: 56,7 nk, Sağ: 56,7 nk, Üst: 70,9 nk, Alt: 56,7 nk, Üstbilginin kenara uzaklığı: 42,55 nk, Altbilginin kenara uzaklığı: 42,55 nk

1 Kapsam

Bu belgelendirme kriteri, Helal turizm faaliyetlerinden birisi olan helal hizmet veren otellerin özelliklerine dairdir. Tur organizasyonlarına yönelik turizm etkinliklerini kapsamaz.

2 Atıf yapılan standard ve/veya dokümanlar

Bu belgelendirme kriterinde, standard ve/veya dokümanlara atıf yapılmaktadır. Bu atıflar metin içerisinde uygun yerlerde belirtilmiş ve aşağıda liste hâlinde verilmiştir. * işaretli olanlar bu standardın basıldığı tarihte İngilizce metin olarak yayımlanmış olan Türk Standardlarıdır.

TS No	Türkçe Adı	İngilizce Adı
OIC/SMIIC 1	Helal gıda genel kılavuzu	General Guidelines On Halal Food
TSE K 202	Helal kozmetik	Halal cosmetics
TS 6915	Konaklama tesisleri - Genel kurallar	Accommodation facilities – General rules
TS 7036	İş Yerleri- Lokantalar-Genel Kurallar	Work places - Restaurants - General rules
TS 10082	Konaklama Tesisleri - Oteller - Sınıflandırma ve Özellikler	Stay for the Night Establishments - Classification and Specification
TS 13571	Helal yiyecek ve içeceklerin hazırlandığı, saklandığı ve sunulduğu tesisler hakkında TS OIC/SMIIC 1'in uygulanması için belirli kurallar	Particular requirements for the application of TS OIC/SMIIC 1 about places where Halal food and beverages prepared, stored and served

3 Terimler ve tarifler

Bu kriter amacı bakımından, aşağıdaki terimler ve tarifler ile helal gıdaya ilişkin OIC/ SMIIC 1 Genel kılavuzunda yer alan terim ve tarifler geçerlidir.

3.1 Helal turizm

Müslümanlar tarafından İslami değerler çerçevesinde dinlenmek, eğlenmek, görmek, tanımak ve aynı zamanda ibadetlerini de rahatlıkla yapabilmek üzere düzenlenen geziler ile bir ülkeye veya bir bölgeye gezmen (turist) çekmek için alınan ekonomik, kültürel, teknik önlemlerin, yapılan çalışmaların tümüdür.

3.2 İslami kurallar

Kaynağını Kuran-ı Kerim ve Hazreti Muhammed'in (s.a.v) uygulamalarından (sünnet) alan ve Allah'ın (cc) Müslümanlar için emrettiği bütün kurallar.

3.3 Otel

Müşterilerin konaklama ihtiyaçlarını sağlayan ve bu hizmetin yanında yeme, içme, eğlence gibi istekleri için yardımcı ve tamamlayıcı birimleri de bünyelerinde bulunduran işletmelerdir.

3.4 Genel alanlar (Umumi mahaller)

Otelin müşterileri ile ziyaretçilerin genel kullanımına sunmak amacıyla ayrılan oturma, dinlenme, seminer, toplantı, çalışma, yeme, içme yeri gibi alanlardır.

3.5 Mahremiyet

Kişinin özel alanı, gizliliği.

3.6 Mahrem alanlar

Mahrem durumların söz konusu olduğu (odalar, tuvalet, duş yeri, havuzlar, hamam, masaj salonları, soyunma odaları vb.) özel alanlar.

3.7 Mescit

Namaz kılmak için tahsis edilen mekan.

4 Şartlar

4.1 Genel şartlar

Genel şartlar TS 6915 ve TS 10082'de belirtilen otellerin genel özelliklerine ek olarak aşağıdaki gibidir.

4.1.1 Helal hizmet veren otellerin müşteri portföyü göz önüne alınarak tanıtım esnasında verilen taahhütleri yerine getirilmelidir. Misafirleri aldatmaya yönelik uygulamalar yapılmamalıdır.

4.1.2 Misafirlerin dini hassasiyetlerine azami özen gösterilmeli, istismar edilmemelidir.

4.1.4 Müşteri şikâyetlerinin toplanması, ele alınması, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması konusunda çalışmalar yapılmalıdır. Özellikle İslami hassasiyetlerle ilgili şikâyetler ivedilikle sonuçlandırılmalıdır.

4.2 Helal şartlar

4.2.1 Genel

Aşağıdaki kurallara uyulmalıdır:

- Otel misafirlerine kayıt esnasında EK A'da bahsi geçen bilgilendirme yapılmalıdır.
- Tüm gıdalar hazırlanması, işlenmesi, taşınması ve depolanması sırasında helal olmayanlara bulaşmamalıdır. Yiyecek ve içecekler konusunda TS OIC SMIIC 1 standardı hükümleri geçerlidir.
- Otellerde helal yiyecek ve içeceklerin hazırlandığı ve sunulduğu kısımlar ile ilgili kurallar TS 13571'e uygun olmalıdır.
- Hijyen ve sanitasyon için kullanılan kimyasal maddeler ve malzemeler helal sektöründe kullanıma uygun olmalıdır. Gıda ham maddelerine temas edecek araç, gereç ve personel hijyenik gerekliliklere uymalıdır.
- Banyo, tuvalet ve duşlarda bulunan sabun, şampuan vb. temizlik malzemeleri TSE K 202 Helal Kozmetik kriterinde belirtilen şartları sağlamalıdır.
- Otelde alkollü içecek bulundurulmamalı, otele dışardan alkollü içecek girişine izin verilmemelidir.
- Satış yerleri dahil olmak üzere otelin bütün hizmet birimlerinde helal olmayan (domuz mamulü, alkol vb.) malzeme bulundurulmamalıdır.

4.2.2 Mekânlar ile ilgili şartlar

Mekânlar ile ilgili şartlar TS 13571 ve TS 10082'ye ek olarak aşağıdaki gibidir.

- Odalarda kible yönünü gösteren işaret olmalı, her odada aylık/haftalık namaz vakitlerinin olduğu bildirim ve bir Kuran-ı Kerim ve/veya mealli Kuran-ı Kerim ile seccade bulundurulmalıdır.
- Asansörlerde, duyuru panoları veya hollerde namaz vakitlerini ve mescidin yerinin gösteren mevcut bir bildirim (bilgi notu, yerleşim planı vb.) olmalıdır.
- Otelde ibadet etmek isteyenler için abdest alma yeri ve yeterli büyüklükte mescit bulunmalıdır. Abdesthaneler (musluk, lavabolar ve giderler dahil), erkeklerin yanı sıra, kadın ve çocukların da fiziki yapısına uygun olmalıdır. Kadınlara ait bölümde kapı açıldığında içerideki kişilerin görülmemesi için önlemler (paravan vb.) alınmalıdır.
- Mescitlerin, etraftan gelebilecek gürültü ve müzik sesini geçirmeyecek şekilde izole olması sağlanmalıdır.
- Odalarda mutlaka, aylık/haftalık namaz vakitlerini, kible yönünün oda içinde nerede gösterildiğinin (çekmece içi, dolap içi, odanın tavanı vs.) ve mescidin yerinin (yerleşim planı vb.) Türkçe ve Arapça/İngilizce dillerinden en az ikisiyle belirtildiği bir bildirim mevcut olmalıdır.
- Cuma namazı otel mescidinde kılınıyorsa, yakındaki camilere ulaşım için yeterli düzeyde servis imkânı sağlanmalıdır.
- Otelin yatak kapasitesine göre umumi olarak kullanılan erkek ve kadın tuvaletlerinde hem alafranga hem de alaturka tuvalet bulunmalı, kabinler arası bölmeler zeminden itibaren boşluksuz kapalı olmalıdır. Pisuar olması durumunda kişilerin mahremiyetinin korunması için önlemler alınmalıdır.
- Oteldeki tüm tuvaletlerde su ile taharet imkânı sağlayacak donanım bulunmalıdır.
- Tuvaletlerin mümkün olduğunca kible yönü dikkate alınarak konumlandırılması sağlanmalıdır.
- Açık veya kapalı yüzme havuzlarının birden fazla olması durumunda erkek ve kadın yüzme havuzu şeklinde birbirinden bağımsız olmalıdır.
- Açık veya kapalı yüzme havuzlarının tek olması durumunda erkek/kadın dönüşümlü olarak kullanabilmesine ve mahremiyeti koruyucu şartlarının sağlanmasına yönelik tedbirler alınmalıdır. Kadınlar için düzenlenmiş havuz ve güneşleme alanlarının etrafı kapalı ve mekân dışından (üst katlar, teras, yan bina vb.) görünmeyecek şekilde düzenlenmelidir. Erkek havuzu bayanların bulunabileceği alanlardan doğrudan görülmeyecek şekilde izole olmalıdır.
- Erkek ve kadınlara ayrı tahsis edilmiş havuzlarda uygun olmayan girişleri önleyecek tedbirler alınmalıdır.

- m) 6 yaşın üzerindeki çocuklar hemcins ayırımına riayet etmelidir.
- n) Mahrem bölgelerde (odalar, tuvalet, duş yeri, havuzlar, hamam, masaj salonları, soyunma odaları vb.) görüntü ve ses kaydı yapılmamalıdır.
- o) Erkek ve kadınların ayrı bulundukları mahrem mekânlarda hemcins personel hizmet etmeli, karşı cins personel girişi engellenmelidir.
- p) Anahtarların sadece ait oldukları odaları açtığından emin olunmalı, gerekli tedbirler alınmalıdır.
- q) Odalarda mahremiyeti koruyacak düzeyde içerisnde ses yalıtımı sağlanmalıdır.

4.2.3 Aktiviteler ile ilgili şartlar

- a) Kuaför, spa ve masaj hizmeti (eğer veriliyorsa) erkek/kadın bölümleri ayrı olmalı veya hizmetler farklı zamanlarda verilmeli, bu hizmetler hemcinsler tarafından sunulmalıdır. İslami değerlere uygun hizmet verilmelidir.
- b) Sağlık hizmeti ve sportif faaliyetler (eğer veriliyorsa), erkek ve kadınlar için ayrı saatlerde veya ayrı salonlarda icra edilmelidir.
- c) Denize kıyısı olan veya plajı bulunan otellerde müşterilere gerekli önlemleri almaları bakımından, EK A 'daki bilgiler verilmelidir.
- d) Yetişkin ve çocuklar için gündüz ve gece yapılan; kültürel animasyon, müzik ve eğlence aktiviteleri ile sinema ve barkovizyon gösterileri, İslam ahlakına ve inanç esaslarına aykırı olmamalıdır. Mahrem bölgelerde yapılan aktivitelerde görevli animatörler hemcins olmalıdır.
- e) Eğlence programı için dışardan gelen sanatçılar İslam ahlakına aykırı davranış sergilememelidir.
- f) Otelde bulunan görseller İslam ahlakına uygun olmalıdır.
- g) Otelde en az bir adet okuma salonu bulunmalı, kütüphanesindeki dini kitaplar mümkünse diyanetten tavsiyeli olmalıdır. Yeterli Kuran-ı Kerim meali ve tefsiri bulunmalıdır.
- h) Ezan okunurken ve mescide yakın yerlerde müzik yayını yapılmamalıdır.
- i) Ramazan ayına özel yemek ve aktivite programları yapılmalıdır.
- j) Otel fotoğrafçısı hizmeti verilmesi durumunda kişilerin mahremiyetine saygı duyulmalıdır. Fotoğraflar en geç 3 hafta sonra imha edilmeli, farklı bir amaç için kullanılmamalıdır.
- k) Ödemeli televizyon yayınlarında İslam ahlakına aykırı yayın olmamalıdır.
- l) İnternet erişimi verilen otellerde aile filtresi uygulanmalıdır.

4.2.4 Çalışanlar ile ilgili şartlar

Çalışanlar ile ilgili şartlar TS 13571 ve TS 10082'ye ek olarak aşağıdaki gibidir:

- a) Otel çalışanlarına helal uygulamalarla ilgili bilgilendirme yapılmalı, düzenli eğitimler verilmelidir.
- b) Otel çalışanlarının kıyafetleri İslam ahlakına aykırı olmamalıdır.
- c) Çalışanların hal ve hareketleri İslam ahlakına aykırı olmamalıdır.
- d) Mahrem bölgelerde bakım, temizlik, tamir ve tadilat durumlarında, misafirler açısından hoşnutsuzluk yaşanmaması için, önceden gerekli önlemler alınmalıdır.

5 Çeşitli Hükümler

Sahibi veya işletenleri bu kriterde belirtilen işyerleri için istendiğinde, kritere uygunluk belgesi vermek veya göstermek mecburiyetindedir. Bu belgede söz konusu işyerinin;

– Madde 4'teki şartlara uygunluklarını belirtmeleri gerekir.

Ek - A (Zorunlu)

A.1 Misafir Bilgilendirme

Helal hizmet veren otelde konaklayan misafirlere, konunun hassasiyeti gereği, otele kayıt esnasında aşağıdaki bilgiler verilir:

- 1) Denize kıyısı olan otellerde, kıyı kanunları gereği, plajlarda kadın ve erkek için özel alanlar yapılamayacağından, kişilerin plajı kendi önlemlerini alarak kullanmaları gerektiği;
  - 2) Misafirlerin mahremiyetinin korunması amacıyla, özellikle kadınlara ait, havuz, hamam, spa, masaj vb. mahrem alanlarda fotoğraf çekimi ve/veya görüntü/ses kaydı yapılmaması gerektiği;
  - 3) Helal hizmet veren otele dışarıdan alkol sokulmaması veya alkollü gelinmemesi konusunda azami hassasiyet gösterilmesi;
  - 4) İsrafın dinimizce uygun görülmediğinden her tür israftan kaçınılması;
  - 5) Kible yönünün oda içinde nerede gösterildiğinin (çekmece içi, dolap içi, odanın tavanı vs.) ve mescidin yerleşim planı;
  - 6) Mezhep farklılıkları dikkate alınmadığından, otelde uygulanan kuralların toplumda genel kabul görmüş İslami anlayış çerçevesinde oluşturulduğu;
  - 7) İslam ahlakına aykırı herhangi bir talepte bulunulmaması;
- konuları hatırlatılır.

A.2 Uygulama

A.1’de verilen bilgilendirme aşağıdaki yöntemlerden bir veya birkaçı ile yapılabilir:

- 1) Misafir bilgilendirme kartı,
- 2) Kısa bilgilendirme semineri, film gösterimi veya sunumu,
- 3) Otelin ortak alanlarındaki duyuru panoları veya LCD ekranlarda sürekli dönen bilgilendirme yayınları,
- 4) Ortak alanlar ve odalarda uyarı broşür ve afişleri.

Yararlanılan Kaynaklar

- 1- Value Chain Of Halal Certification System: A Case Of The Malaysia Halal Industry, Nurulhuda Noordin, Nor Laila Md Noor, Mardziah Hashim, Zainal Samicho. Malezya, 2009
- 2- Halal Food Services, Haji Rafek Saleh, 4th World Halal Forum Kuala Lumpur, Malezya, 2009
- 3- Halal Food Service Standard for Tourism, Tayland, 2008